

v zveznem in republiškem merilu, saj se sedaj precej razlikujejo. Zlasti bi bilo treba paziti na to, ko bodo dodeljene sigle knjižnicam, ki jih še nimajo.

Končno naj omenimo, da o nobenem od seznamov, ki so izšli prejšnjega leta, nismo v strokovni bibliotekarski literaturi našli nobene omembe, kaj šele poročila: tako so vredna dela zdrknila skorajda neopazno mimo nas. Obširnejše poročilo bi zaslužil vsaj Katalog serijskih publikacij CTK (Ljubljana 1975), ker je bil prvi katalog, izdelan z računalnikom, in to ne poceni, čeprav se po ažurnosti (stanje 1972) in z razvidom fonda ene same knjižnice z obravnavanim delom ne more primerjati.

Vasja Sterlé

Zentralblatt für Bibliothekswesen. Leipzig, 91(1977)1—12.

Čeprav ima revija v zadnjem času manjši obseg, je vsebina letnikov zaradi redakcijskih posegov bogatejša. Manj je člankov z obveznimi političnimi uvodi, veliko pa diskusijskih prispevkov, ki so kratki, jedrnat in obravnavajo na podlagi dokaj razčiščenih teoretičnih konceptov aktualna vprašanja bibliotekarstva.

Letnik ima dve tematski številki, 2. in 10. Druga številka je posvečena nalogam knjižnice pri hranitvi, negi in propagiranju kulturne dediščine. Uvodni članek je napisal Horst Kunze. Kritično je osvetlil tradicionalno pojmovanje in obravnavanje dragocenih fondov, ki je počivalo v glavnem na formalnih kriterijih. V obdobju po vojni je skrb za dragocene zbirke tudi v NDR zaradi aktualnih nalog stopila v ozadje. V zadnjem obdobju pa so kriterije o dragocenostih v knjižnicah poglobili in razširili tudi glede na vsebino, zlasti na gradivo nemškega in mednarodnega delavskega

gibanja. Za nas je v tej številki zelo zanimiva študija Lotharja Sonntaga Vidiki odnosov med teorijo in prakso v razvoju meščanske javne znanstvene knjižnice v Nemčiji. Sonntag s stališča marksizma raziskuje, kako je meščanska bibliotekarska veda, njena najmarkantnejša predstavnik sta Milkau in Ley, obravnavala znanstveno knjižnico. Avtor je poskusil določiti glavne etape razvoja nemške znanstvene knjižnice, analizirati njen dejanski nastanek in nadaljnjo zgodovino. Študij o nemški znanstveni knjižnici je poglobil z vidika javne uporabe v prispevku Izoblikovanje meščanskega koncepta javne uporabe knjižnice v nemškem bibliotekarstvu od sredine 19. do sredine 20. stol. v 6. zvezku. Naslednja jubilejna številka je posvečena 60. obletnici Oktobrske revolucije. Tu moramo omeniti članek Konstantina Abramova Leninov plan razvoja knjižnic in njegova uresničitve v ZSSR, saj je Leninova vloga v bibliotekarstvu pri nas še vedno premalo znana. Lenin je videl v razvoju bibliotekarstva neogiben pogoj za dvig kulturnega nivoja delavcev in integralni del kulturne revolucije.

Za zgodovinarje knjižnic je pomemben članek v treh delih (zv. 8, 9, 10) Alexandra Greguletzja Zgodovina knjižnic v Sovjetski zvezi, ki obravnava metodološka vprašanja, periodizacijo, kategorije virov, izgradnjo dokumentacijske baze, kooperacijo dela, koncentracijo raziskovalnega potenciala in sistematično objavljanje načrtov.

Cela vrsta prispevkov obravnava naloge visokošolskih knjižnic pri vzgoji in izobraževanju študentov. V 5. številki postavlja Johannes Schild zahtevo po soodgovornosti knjižnic pri vzgoji študentov, kar namreč pomeni več kot samo korektno izpolnjevanje osnovnih funkcij bibliotekarstva. Zavestno in

aktivno prepletanje bibliotečnega dela z izobraževalnim procesom vodi k višji kvaliteti in učinkovitosti ne samo v dostopnosti literature za študente, ampak tudi v političnem, ideološkem, znanstvenem in kulturnem življenju visoke šole. V srčiko problema oskrbe študentov s študijskim gradivom posega Jürgen Freytag s prispevkom Visokošolska in strokovna literatura kot objekt zbiranja v knjižnicah (zv. 7). Avtor utemeljuje potrebo po teoretičnih bibliotekarskih izhodiščih s splošno pozornostjo, ki jo socialistične dežele posvečajo temu vprašanju tako glede pedagoško-didaktičnih vidikov kot poligrafskih, založniških in bibliotekarskih. Knjižnice morajo prenehati z dosedanjim pasivno vlogo pri oskrbi z gradivom in poiskati nove metode dela z vsemi kategorijami učnega gradiva, ki bodo ustrezale specifičnim potrebam moderne študija. Ker mnogi študentje ob delu in na podiplomskem študiju ne prebivajo v krajih z univerznimi knjižnicami, je v ta proces potrebno vključiti tudi javne knjižnice. Da bi knjižnice problem oskrbe študentov z literaturo lahko reševale sistematično, pa morajo dobiti odgovore na naslednja vprašanja: 1. Katera knjižnica ima glavno nalogo pri oskrbi študentov? 2. Katere knjižnice tej knjižnici lahko pomagajo? 3. Koliko študentov aktivno uporablja knjižnico? 4. Katere stroke in usmeritve je potrebno upoštevati? 5. Kakšna visokošolska in študijska literatura obstaja za določene smeri? 6. Za katero literaturo bodo profesorji usmerjali študente v knjižnice? 7. Ali obstajajo dolgoročni razvojni načrti

za visoke šole, nove usmeritve, število vpisanih študentov, kar vse mora vplivati na nabavno politiko? Kriteriji za nakup literature so v predmetnikih. Vendar pa obstaja tu vrsta teoretičnih in praktičnih problemov, ki jih knjižnice brez tesnega sodelovanja pedagoških delavcev ne morejo rešiti. Freytag poroča o dosedanjih rešitvah v NDR — o zbirkah učbenikov, o študentskih knjižnicah v domovih, ki so že bistveno izboljšale oskrbo študentov z literaturo. Na koncu omenja še tisto vrsto gradiva, ki je šlo do sedaj mimo knjižnic. To so razni učni listi, zbirke nalog, skratka pomožno gradivo, ki so ga dobivali samo študentje. Ker pa se oblike oziroma organizacija študija spreminja, morajo tudi to gradivo zbirati knjižnice, če naj resnično vsem študentom omogočimo dostop do učnega gradiva.

V seriji prispevkov o obdelavi gradiva izstopa razprava Helmuta Becka (zv. 4, 5) Univerzalna decimalna klasifikacija brez konca? Avtor raziskuje Predlog univerzalnega klasifikacijskega sistema Ingetraut Dahlberg tako z vidika veljavnosti, teoretičnih temeljev kot z vidika možnosti njene uporabe v praksi.

Posebno zanimivi so kratki avtorski referati o disertacijah, ki so jih obranili na Inštitutu za bibliotekarstvo in znanstveno informacijo Humboldtove univerze v Berlinu. Mnoge disertacije obravnavajo zelo aktualna področja sodobnih informacijskih služb in je zato resnično škoda, da jih je mogoče поблиže spoznati le v čitalnicah Inštituta.

Breda Filo